

MEDDELANDEN

TILL

FINSKA KEMISTSAMFUNDET

I ANLEDNING

AV

20-ÅRS FESTEN.

HELSINGFORS DEN 13 DECEMBER 1911.

UTGIVEN AV EN OANSVARIG REDAKTION.

NÄSTA NUMMER UTKOMMER EFTER 5 ÅR.

Motto:

Nach der Arbeit frohe Feste.

Kemistvisa.

Kemin är bland alla små ting på vår jord
Förvisso det största och bästa,
Ja spörj blott de visaste vid detta bord
Du får nog ja av de flesta.
En blomma är glädjen, i dag slår hon ut,
I morgon så vissnar hon redan —
Kemin håller doften till världarnas slut
Dess måne är aldrig i nedan.

HELSINGFORS

FRENCKELLSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET 1911

När skämtet tar ordet vid vetenskapens bord
Tryck fingret mot glaset som dofta,
Låt vinet förutan onödiga ord
Försvinna djupt inom din kofta,
Ty talar du föga, tänker du mer,
Just det är kemisternas regel
Och därför kemisten begrundande ser
I glaset, det tysta, sin spegel.

Hvad vore väl världen förutom kemi?
Alls intet go' vänner, jag svär det,
Kemin ger åt allt, som pricken åt i,
Det enda orubbliga värdet.
Från kalken och fosfor uti dina ben
Till fluorn uti dina tänder,
Bestämmer kemisten ditt värde allen'
Varthän du i livet dig vänder.

Du känner måhända ibland du mår bra,
Varöver du ej reflekterar,
Kemisten i dagen kan orsaken dra —
Din mages humör han titrerar.
Om stundom i motsats därtill en kolik
Din glättighet paralyserar,
Kemisten — på sätt och metoder så rik —
Ditt inre gasanalyserar.

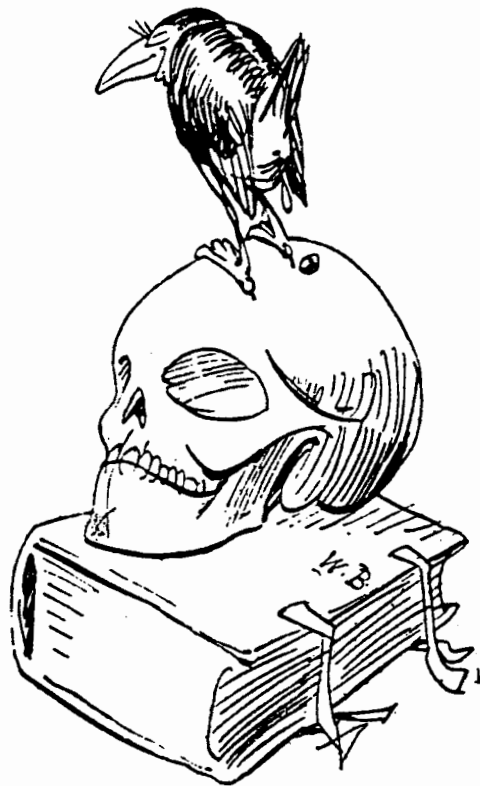
Och faller du nångång en ledsnadens tår,
Så fångas den upp på en platta
Och prövas på natrium, prövas på klor,
Tills du åt det hela måst skratta.
Men skratta försiktigt, ett uns pyalin
Far lätt ur din mun i det fria —

Du tror det går spårlöst, så tror ej kemin,
Som vet att vår värld är en stia.

Och när du på sistone lägger dig ned
Och tager farväl av det hela
Och tiden den lilla för dig går ur led
Och klockorna sorgligen spela,
Kemisten din ande förföljer alltjämt
Var än du i rymden logerar
Han dig som ett nått och förläteligt skämt
Spektralanalytiskt studerar.

Ja nog! bland alla små ting i vår värld
Kemin är det bästa och största
Tack vare kemin är oss lyckan beskärmd
att icke i evighet törsta.
I synd ha vi avlats och ej i kemi
— Så lär oss förvisso katekesen —
Och dock här i livet befinna oss vi
Blott som en produkt av syntesen.

Selbst mancher Weise
Besieht ein leeres Denkgehäuse
Mit Angst und Bangen. —
Der Rabe ist ganz unbefangen.

(Wilhelm Busch.)

FRÅN UTLANDET.

Wunder des Radiums.

Das Radium, das Radium,
Das Frau Curie entdeckte,
Es ward ihr zum Palladium,
Das rings Begeistrung weckte.

Doch als sie weiter intensiv
Sucht Neues zu erfahren,
Ward selbst sie radio-activ
Mit einigen vierzig Jahren.

Und was im Laboratorium
Geheimnissvoll entstanden
Wird nun mit viel Brimborium
Posaunt in allen Landen.

Pechblende heisst der Stoff, den man
Zum Radium verwendet.
Der Frau Curie merkt man es an;
Das Pech hat sie verblendet.

Das Radium, das Radium —
Hört man die Leute lästern —
Gefährdet Frau'n im Stadium
Von höheren Semestern!

Fragt nicht, warum zum Liebsten sie
Sich leis und heimlich fortschlich?
Die viel erforschte, selbst für die
Bleibt vieles unerforschlich!!

VETENSKAPLIGT.

För någon tid sedan meddelade Herr D. N. att han en vacker morgon gjort den upptäckten, att några fönsterrutor i hans atelier voro betäckta med ett tjockt isskickt, varemot detta fenomen icke uppenbarade sig vid några andra tätt invid de ovannämnda belägna rutor.

Den för utredning av fenomenet valda kommissionen infann sig en dimmig vintermorgon i atelieren och konstaterades då att hela saken förhöll sig så som av D. N. framhållits. En noggrann inspektion av rutorna företogs och upptäcktes därvid att de ifrågavarande icke frusna rutorna voro utan glas.

Tyvärr kunna vi konstatera att den högst utvecklade speciella vetenskapliga avdelningen på kemikum för den närmaste framtiden befinner sig på en ganska låg ståndpunkt.

Den är nämligen inrättad i källarvåningen.

Smånotiser.

Misstag äro möjliga. För en längre tid sedan insändes genom Dr. Hintikkas vänlighet till en industriell inrättning ett prov på sjömalm, som undersöktes av alla därvarande framstående fackmän, vilka konstaterade en ovanligt låg järnhalt. I och för vidare undersökning kvarlåg provet så länge, att det till följd av luftkvävet katalytiska invärkan betäcktes med en vit massa, vilken, sedan föremålet överstyrts i och för vidare undersökning till Tekniska Högskolans laboratorier, befanns innehålla bikarbonat, så att man kunde konstatera att provet bestod av porslin. Då härvid uppstod tanken att fyndet kunde vara ett intressant fornminne, överstyrdes föremålet i fråga till vidare granskning åt en framstående arkeolog. Denne vetenskapsman konstaterade på grund av de yttre konturerna, att biten i fråga härstammade från ett antikt, men icke prehistoriskt, mera diskret kärl.

I och för åstadkommande av riktigt tempererad punsch konstruerades av den kände spanska vetenskapsmannen dr. La Paloma speciellt för denna kväll apparater för låga temperaturer. Tyvärr kan icke något patent anmälas, ty hela konstruktionen föreföll för mycket ver -- Wickel - t.

Nativiteten i Finland avtager.

Orsaken härtill torde vara den på senaste tid av en för vår inhemska industri intresserad vetenskapsman lyckligen genomförda syntesen av konstgjord kautschuk. Understödd av sin snillrika och praktiskt erfarna assistent, vilken utarbetat ett nytt förfaringssätt för framställandet av hygieniska gummiartiklar av alla storlekar, åstadkom han utmärkta fabrikat, vilka i hållbarhet vida överträffade de i handeln tillsvidare förekommande.

Tillverkningen kan drivas som hemindustri.

Fabrikatet har avprovats av fysiologiska institutets kaniner, med den påföljd att vaktmästaren därstädes nu uppskattar deras värde med deras vikt i guld.

Dessutom hava vi erfarit att barnmorskeföreningen ingått till Stadsfullmäktige med anhållan om nödhjälpsarbete.

För avlägsnandet av de illaluktande gaser sulfitecellulosafabrikerna åstadkomma, beslöts på förslag av kemikern Johannes att bygga i landet en oerhördt hög skorsten. Tyvärr kunde beslutet icke komma till utförande, ty fabrikanterna kunde icke komma överens om en lämplig plats på vilken skorstenen skulle byggas, och vidare fruktade man att Marsinnevånarna skulle inkomma till Industristyrelsen med en klagoskrift om avlägsnandet av detta missförhållande.

För att samhället måtte rensas från odugliga element har komittén för utarbetande av lag för denaturering av sprit föreslagit, att detta bäst kan åstadkommas med stryknin.

Emedan syfilis kan spridas genom rakstugor, har studentkåren anställt med. dr. Oscar såsom chef för kårens barberareaffär. Till följd av denna viktiga sociala reform räknar affären bland sina kunder bl. a. rector magnificus.

Vid statens komittés för eldfarliga oljor senaste möte väckte underbrandmästaren frågan huruvida icke vanligt brännvin måste anses för eldfarligt. Emedan de andra komittémedlemmarna erfarit av stadens politieborgmästare, att de små hemliga eldsvådor, som denna olja ibland efter kl. 1 på natten möjligen kan åstadkomma, sällan få desto farligare följder, understöddes förslaget ej.

En uppseendeväckande uppfinnning. En av tekniska högskolans mest lovande elever har uppfunnit en ny och snabb metod för framställning av metalliskt kalium, som består uti att filtrera kaliumhydroxid, varvid kalium stannar på filtrum och hydroxylen helt enkelt går igenom.

Föreståndaren för stadens laboratorium har konstaterat att vattenledningsvattnet innehåller alldeles för litet kalk. Enligt hans uppfattning måste denna kalkbrist åstadkomma en oerhördt dålig tandutbildning hos det kommande släktet. För att förebygga detta, har generaldirektören för Medicinalstyrelsen hemställt hos Järnvägsstyrelsen att bygga speciella vagnar för transport av kalk från Lahtis cellulosafabrik till H:fors. Tyvärr kommer den föreslagna cementfabriken att genom detta hårda slag lida kännbar brist på råmaterial, varigenom hela företaget är ifrågasatt.

Från landsorten.

Palokkiin Heinävedellä rakentaa Suomalainen kemiallinen O/Y (Finska komiska aktiebolaget enl. Chemikerzeitung) viulutehdasta voidakseen saada käytetyksi edullisesti tärpettivalmistuksessa syntyvän hartsin.

Från domstolarna.

Detektivpolisens härstädes underrättades här om dagen att i ett vetenskapligt institut i staden bedrevs koppleri. Då polisen inte ville blanda sig i andras rättigheter, överlämnades saken i och för närmare undersökning till institutets prefekt. Härvid upptäcktes att i en undanskynd vrå av laboratoriet, parning av en alkohol och en glykoronsyra pågick. Då prefekten ansåg att sådant icke stred mot laboratoriets ordningsregler företogs inga vidare åtgärder.

Från polisen.

Emedan till den tyska polisens kännedom kommit att en större sändning av det allmänt kända och begagnade fosterfördrivningsmedlet Ol. Sabinæ avgått till Helsingfors har denna polis vänt sig med en uppmaning till detektiva avdelningen härstädes att för de verkliga brottslingarnas uppdragande uppmärksamt följa med alla fosterfördrivningsfall. Till ledning vid efterforskningarna meddelas ytterligare att preparatet levererats på beställning av en hr Jussi H-n.

Kommunalt.

Professorn i kemi har i en till stadsfullmäktige riktad petition framhållit att smältpunkterna i motsats till hyror och prisen på livsmedel på senaste tid visat en ledsam tendens att icke stiga, varför han anhåller att vederbörligaste ville utröna orsakerna här till och föreslå medel till missförhållandenas avhjälpande.

Konstig litteratur.

Kanlint valittavat.

Kaniinit ne kiukkuisina huokaa:

Tuo Juho Henrik, ken hän sitten on?

Niin rietasta hän tarjoaapi ruokaa — —

— Kitaansa jos kapulan sais' itse, kelvoton!

Hampaita on meillä kahdenpuolen kaksi
Ja niiden väliin, peijakas, niin nokkelasti
Hän työntää kapulan, ja laksi
Tyynenä vaan kaikki vatsaan asti!
Spuglailla ulos jos vain joku alottaa
Hän kummiletkulla sen napaan saakka pakottaa.

Itsensä Juhon kyllä synkkänäkin näkee:
Kun työhönsä hän kolmen halvan päälle käkee
On ääri synkkä hällä, miini rypyyinen,
Ja tuntuu päässä melske iltainen.
Mutt' maistaisipa itse meidän ruokaa, mies!
Fenkonia, isoa ja pientä — kuka ties,
Hän kaikki kakastaisi kerrassaan!
Ei konsti punssia oo suoliin pumputa;
Nää ruuat hengen viepi yhdelt' toiselta!

Lattiat ne meillä keskeltä on koverot
Ja alta näkyy sieltä suuret purtilot.
Sen, minkä muunmoiset meissä muuttelee
Hän hullun huolellisest' kaikki huuhtelee
Ja kuuluu lyijysuoloiks' muuttavan...
Kaniini itsekin hän kuuluu olevan;
Korvansa pitkät, peijakas, hän kyllä peittää,
Vaan pikipadassa kun kerran Mefisto hänt' keittää
Ja sielunsa nylkee, keppiin ripustaa,
Ei ikinä hän enää punssihalvaa saa!

Kemistsamfundet.

Kemisternas förening
I den är mycken mening.
Där gnor man och arbetar,
Envar med möda stretar,
Och efter djupa studier
Man håller lärda tal.

Ty, där finns senatorer
Och många professorer,

Magistrar och docenter
Och flitiga studenter,
Som än på „hatten“ vänta,
Ja, ock en fotograf.

∴ Åja — åja, åja — åja
Samfundet det är bra. ∴

Med alvarsbistra nunor
Man tolkar lärda runor;
Men en och ann han nickar.
Och utav ledsnad hickar
Och sneglar uppå klockan
Och önskar det var slut.

Ty, där finns direktörer
Och många ingeniörer
Och stora brukspatroner
För vatten i sifoner
Och andra lärda herrar
I socker och i öl.

∴ Ack ja — ack ja, ack ja — ack ja,
Fast ledsamt är det bra. ∴

Men allt tar slut i världen;
Och snart är man på färden
Till Socis' gamla Fia
För mat och dryck att fria.
När man fått öl och supar,
Se, där är ledsnan all.

Ty, där finns friska gossar,
Och mången en, som frossar,
Vill natt-kemi studera
I vin och punsch m. m.
Och låta tungan löpa,
Ty glädjen står i tak!

∴ Åja — hurra, åja — hurra
För samfundet hurra! ∴

Från allmänheten.

En hövlig fråga till punschfabrikanterna.

Varför göras inte punschhalvorna större? Genom ett större format skulle man med lätthet kunna undvika att för ofta anlita Sofiefröknarnas tillmötesgående.

Herr D. N.

OBS.! Mänsklighetens välgörare. OBS.!

Då medlemmarna av Kemistsamfundet i sista vintras vid ett sammanträde blevo bjudna på smör och bröd fråga vi hövligast om icke någon ville bjuda oss att avsmaka kaviar. Dessutom anse vi att ett sådant medel komme att ofantligt öka frekvensen vid och intresset för samfundets möten.

Några intresserade medlemmar.

Den sannolika väderleken i morgon.

Genomgående ruskigt och oklart. Åskväder icke uteslutna. Övergående regnduschar. Vindriktningen ibland pinsam. Barometerståndet ytterst dåligt. Eventuella eruptioner icke uteslutna.

Annonser & Diverse.

OBS.! OBS.!

Termoregulatorer och andra kärl repareras omsorgsfullt och med kärlek av

A ll.

Till salu.

För undvikande av misstag vid de mest komplicerade tentamina rekommenderar jag mina i allo beprövade korrektionstabeller.

J. A. af H.
Profet.

OBS.! Ingen humbug. OBS.!

Svindel hos svin botas rationellt!

Dessutom uppköpas obegränsade kvantiteter faeces equestres. Vid avsändandet av dessa produkter bedes om noggrann uppgift på vilket sätt hästarna blivit utfodrade.

Professor der Tierzucht.

Till salu.

För åstadkommande av jämnare vattenstrålar rekommenderar jag min välbeprövade strålkastare.

A ll.

Till salu.

I följd av bristande utrymme ett större parti med de mest dyrbara terpener väl desinficeradt kaninkött till salu.

Himalaja.

OBS.!

Ett godt preparat mot kopparslagare, obs! absolut oskadligt för människor och djur, dess värksamhet prövad genom många intyg och utlåtanden önskas köpa av några mötesdeltagare.

OBS.!

Tändstickor som säkert brinna enligt ekvationen *)
 $Sb_2 S_5 + Pb_3 O_4 + 12 O = Sb_2 O_3 + 3 PbO + 5SO_2$
till salu hos

J. A. af H.

OBS.!

Undertecknad, som en längre tid egnat så godt som alla sina krafter åt omkristallisation av bromsantensyra och förty måste anses vara mycket kunnig i denna bransch, emottager avgiftsfritt sådan syra till omkristallisation.

Obs.! Arbetet åsyftar vinnande av licentiatgrad.

J. P.
baron.

*) Redaktionen garanterar icke riktigheten av denna formel.

Hemåt.

